

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

2014 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ РЕЖИСЕРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

Галузь знань – 0202 «Мистецтво»

Напрямок підготовки – 6.020204 «Музичне мистецтво»

Спеціалізація «Режисура мультимедійних проєктів у музичному мистецтві»

Освітньо-кваліфікаційний рівень – «бакалавр»

(на базі ОКР «Молодший спеціаліст»)

Інститут мистецтв

2014 – 2015 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної
та навчальної роботи

А.О. Таранник

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи режисерської майстерності» для студентів галузі знань 0202 «Мистецтво», напряму підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво», спеціалізації «Режисура мультимедійних проєктів у музичному мистецтві», освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» на базі ОКР «Молодший спеціаліст».

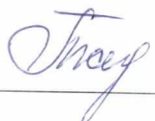
Розробник:

Салан Катерина Олександрівна, старший викладач кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності Інституту мистецтв

Протокол від «01» вересня 2014 року № 1

Завідувач кафедри інструментально-виконавської майстерності

Т.М. Пляченко

© Салан К.О., 2014
© Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014

ЗМІСТ

	ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
	СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
I.	Опис предмета навчальної дисципліни.....	6
II.	Тематичний план навчальної дисципліни.....	7
III.	Програма навчальної дисципліни	8
	<i>Змістовий модуль I.....</i>	<i>8</i>
	<i>Змістовий модуль II.....</i>	<i>12</i>
IV.	Плани практичних занять.....	13
V.	Навчально-методична карта дисципліни	15
VI.	Завдання для самостійної роботи.....	16
VII.	Індивідуальна навчально-творча робота.....	17
VIII.	Система поточного та підсумкового контролю.....	18
IX.	Методи навчання.....	19
X.	Методичне забезпечення курсу.....	20
XI.	Рекомендована література.....	20
	Основна.....	20
	Додаткова.....	21

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Формування фахових компетентностей майбутнього вчителя музичного мистецтва у вищому навчальному закладі здійснюється на заняттях дисциплін історико-теоретичного, вокально-хорового та інструментально-виконавського циклів, засвоєння яких забезпечує теоретичну, практичну і методичну підготовку студентів до професійної діяльності. Однією з профільюючих дисциплін для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», які здобувають додаткову кваліфікацію «Режисура мультимедійних проєктів у музичному мистецтві», є «Музично-інформаційні технології». Засвоєння цього навчального курсу дає змогу студентам опанувати знання з історії, теорії та методики аранжування естрадної музики, засвоїти методи і прийоми аранжування.

Мета викладання дисципліни – професійна підготовка бакалавра в галузі режисури мультимедійних проєктів, оволодіння специфікою режисури відеокліпів, уміннями розробки режисерського постановочного плану для створення мультиплікаційних фільмів та комп'ютерних ігор, формування готовності до створення мультимедійних проєктів, формування у студентів спеціальності “Музичне мистецтво” знань, умінь та навичок, які необхідні майбутнім вчителям музики для використання засобів нових інформаційних технологій при викладанні музики, а також для керування навчальним процесом при його підготовці, супроводі і аналізу в умовах сучасної української школи.

Завдання навчального курсу – опанування студентами основних компетенцій сучасного вчителя музичного мистецтва:

- історико-теоретичних (засвоєння та розширення теоретичних знань про театр, кіно, етапи роботи режисера над літературним сценарієм, творчі методи постановки, види та специфіку режисерських проєктів; засвоєння теоретичних та методичних основ режисерської майстерності,);
- музично-педагогічних (опанування студентами музично-інформаційних технологій; вивчення нових світових форм і методів режисури; набуття фахових умінь і навичок, спеціальних здібностей: художньо-образного мислення, оригінального авторського бачення; аналіз закономірностей роботи над сценарієм та його складовими; оволодіння режисерсько-постановочним втіленням сценаріїв);
- методичних (ознайомлення студентів з прикладним програмним забезпеченням для наочного та ефективного використання (МІТ) на уроках гуманітарного циклу; впровадити впевнене оволодіння студентами необхідним масивом фахової вітчизняної та іноземної термінології, накопичення зразків режисури мультимедійних проєктів; набуття практичного досвіду відповідної діяльності з метою перенесення специфіки її підготовки в подальшу професійну роботу; розвиток і реалізація творчих та технічних здібностей студентів, інтересу до подальшої педагогічної діяльності, творчої активності,

обдарованості студентів, розвиток індивідуальної режисерської особистості).

Міждисциплінарна взаємодія. Засвоєння курсу «Основи режисерської майстерності» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких дисциплін: основний музичний інструмент; додатковий музичний інструмент; концертмейстерський клас; історія музики; інструментознавство; основи звукорежисури; основи мультимедійного інструментознавства; основи режисерської майстерності; відео-інформаційні технології .

Робоча програма навчального курсу «Основи режисерської майстерності» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів відповідно до навчального плану галузі знань – 0202 «Мистецтво», спеціальності – 6.020204«Музичне мистецтво»; рекомендацій МОН України (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра»; Наказу МОН України від 09.07.2009 р. № 642 про кредитно-модульну систему організації навчального процесу.

Програма визначає:

- обсяг теоретичних знань і практичних умінь, які мають опанувати студенти, що здобувають додаткову кваліфікацію «Режисер мультимедійних проектів у музичному мистецтві» відповідно до освітньо-професійної програми ОКР «бакалавр»;

- групи компетенцій, необхідних для режисера мультимедійних проектів та викладання аранжування естрадної музики, визначених на основі освітньо-кваліфікаційної характеристики ОКР «бакалавр»;

- розподіл навчального матеріалу за модулями (змістовими модулями) та академічного часу для його засвоєння;

- форми й види навчальної діяльності студентів у процесі засвоєння навчального курсу;

- необхідне методичне забезпечення та систему оцінювання навчальних досягнень студентів.

На вивчення курсу «Основи режисерської майстерності» навчальним планом відведено 54 години, з них: 10 год. – лекційних занять, 10 год. – лабораторних, 4 год. – індивідуальна робота, 3 год. – модульний контроль, 27 год. – самостійна робота студентів.

Вивчення навчального курсу «Основи режисерської майстерності» завершується складанням заліку у VII семестрі.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс:	Напрямок підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>1,5</i>	Шифр та назва галузі знань: <i>0202 «Мистецтво»</i>	Дисципліна додаткової спеціалізації
Кількість змістових модулів: <i>1</i>	Шифр та назва напрямку підготовки: <i>6.020204 «Музичне мистецтво»</i>	Рік підготовки: <i>4</i>
Загальна кількість годин: <i>54</i>	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>«бакалавр»</i>	Семестр: <i>7</i>
Кількість годин на тиждень: <i>2</i>		Аудиторні заняття: <i>24 години, із них:</i> Лекції: <i>10 годин</i> Практичні заняття: <i>10 годин</i> Індивідуальна робота: <i>4 години</i>
		Самостійна робота: <i>27 годин</i>
		Модульний контроль: <i>3 години</i>
		Вид підсумкового контролю: <i>залік</i>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	лекційних	Практичних	Семінарських	Індивідуальних	Самостійна робота	Модульний контроль
Змістовий модуль I.									
1	Предмет, мета та завдання курсу. Режисер-організатор творчого процесу. Історія розвитку режисури	2	2	2	0	0	0	0	0
2	Режисерський сценарій, постановочний план	6	4	2	2	0	0	2	0
3	Робота над режисерськими вправами і етюдами	4	0	0	0	0	0	4	0
4	Мультиплікація як творчий метод створення мультимедійного проекту	2	2	2	0	0	0	0	0
5	Втілення режисерського задуму в мультиплікаційному фільмі (фрагмент)	11	4	0	2	0	2	7	0
	РАЗОМ	26	12	6	4	0	2	13	1
Змістовий модуль II.									
7	Робота режисера над відеокліпом. Етапи роботи	12	6	2	2	0	2	6	0
8	Особливості підбору декорацій, освітлення, костюмів, гриму тощо	14	6	2	4	0	0	8	0
	РАЗОМ	28	12	4	6	0	2	14	2
	Разом за навчальним планом	54	24	10	10	0	4	27	3

III. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль I.

Лекція 1. Предмет, мета та завдання курсу. Режисер-організатор творчого процесу. Історія розвитку режисури (2 год.)

Музично-сценічна діяльність в структурі навчально-виховного процесу загальноосвітніх шкіл та дитячих навчальних закладів. Актуальність впровадження музично-сценічних форм у позакласну діяльність шкіл та в роботу дошкільних навчальних закладів. Види музично-сценічної діяльності. Поєднання наступних видів діяльності: музично-виконавської (вокальна, інструментальна, вокально-інструментальна, хорова); словесної (літературно-поетична); театралізованої (акторська і режисерська); хореографічної.

Режисер, його роль і значення в театральному мистецтві. Режисер – ідейний і художній організатор вистави. Функції режисера. Режисер – керівник всієї творчої роботи по створенню вистави. Вчитель – режисер музично-виховних шкільних заходів. Характер творчих взаємин режисера-вчителя і акторів - дітей. Специфіка шкільної музично-сценічної діяльності. Вимоги до вчителя-режисера.

Найвидатніші театральні режисери (К.Станіславський, В.Немирович-Данченко. Л.Курбас).

Елементи режисури в античному театрі, участь драматургів у постановці своїх творів. Розвиток постановочних елементів у середньовічному театрі 14-16 ст.

Становлення професійного театру за доби Відродження. Поєднання в одній особі керівника трупі, драматурга, актора і організатора вистави.

Доба Просвітництва. Вольтер, Д.Дідро (Франція), Г.Е.Лессінг (Німеччина) у формуванні основ режисерської майстерності, визначенні принципів гри актора. Діяльність Мейнінгенського театру (реж. Л.Кронек) та Вільних театрів А.Антуана в Парижі, О.Брама в Берліні, Незалежного театру в Лондоні.

Елементи режисерської майстерності у виставах народної драми, придворного, шкільного і публічного театрів 17-18 ст. в Росії, в провінціальних театрах Росії та України кінця 18-поч. 19 ст., в діяльності Ф.Волкова та І.Дмитрієвського, які заснували російську акторську школу.

Театральні вистави в навчальних закладах (колегіумах, Київській академії) на Україні в 17 столітті. Шкільні театри, їх навчально-виховне значення. Специфіка творів шкільних театрів. Виховання і навчання студентів засобами музично-сценічної діяльності у 18 столітті в Харківському колегіумі. Організатор музичних театральних вистав

Г.Сковорода Українські шкільні вистави в Острозькій школі та Львівській братській школі, у Київській братській і Лаврській школах.

Елементи режисури у постановках у Києво-Могилянській академії українською мовою багатоактних драм великодняго і різдвяного циклів, драм типу міраклів і мораліте, на історичні теми, інтермедій. Роль музики – вокальної, інструментальної, хорової, танцювальної.

Виникнення режисерського мистецтва у 2-й половині 19 ст. Театральні принципи акторської режисури на засадах сценічного реалізму в російському та українському професійних театрах утверджені М.С.Щепкіним у Харківському вільному театрі, Полтавському вільному театрі та малому театрі у Москві.

Розвиток режисерського мистецтва в дожовтневий час на Україні в трупах М.Кропивницького, М.Старицького, М.Садовського, П.Саксаганського.

Створення студентського театру в Київському університеті (1859 р.), який очолили М.Старицький, М. Лисенко, П.Чубинський.

Досвід вертепу та шкільних театрів як основа кріпосних театрів, оркестрів і капел, а надалі основа професійних вільних театрів. Починаючи з середини ХІХ століття, створення театральних гуртків в різних містах і селах. Їх роль в житті людей, міст, Театральний колектив - носій культури та просвітництва.

Фундатори української драматургії - театральні письменники і поети І.Котляревський, Г.Квітка-Основ'яненко, Т.Шевченко, І.Франко. Л.Українка.

Виникнення вистав для дітей, дитячих опер. “Коза-Дерева”, “Пан Коцький”, “Зима і весна” М.Лисенка, “По щучому велінню”, “Івасик-Телесик” М.Кропивницького, “Лисичка, Котик і Півник” К.Стеценка-перший репертуар українських дитячих музичних театрів.

З історії розвитку дитячих самодіяльних театрів. Засновники дитячих музичних театрів- Н.Сац та О.Брянцев.

Розвиток і удосконалення режисерського мистецтва на поч.. 20 ст. Значення режисерської діяльності К.Станіславського, В.Немировича – Данченка, В.Мейерхольда, Л.Курбаса та ін.. Творчість провідних сучасних українських та російських режисерів. Творчість кращих представників зарубіжного театру.

Професія кінорежисера. Видатні кінорежисери 20 ст. (Ч.Чаплін, А.Хічкок, У.Дісней, Е.Рязанов, А.Тарковський).

Професія кліпмейкера. Видатні кліпмейкери сучасності.(А.Бадоев, К.Царік, А.Филатович, В.Скуратовский, В.Придувалов, С.Горов).

Основні поняття теми: режисерське мистецтво різних історичних етапів, студентські театри. шкільні театри, фундатори української драматургії, лементи театральної педагогіки.

Література: № 4,9, 12,14

Лекція 2. Режисерський сценарій, постановочний план (2 год.)

Режисерське мистецтво як процес створення гармонійного ідейно-художнього цілісного видовища. В основі – режисерський задум, що включає творчу інтерпретацію твору, характеристику окремих персонажів, визначення стилістичних і жанрових особливостей акторського виконання в даній постановці.

Режисер – керівник творчої роботи. Головне завдання – виразити і донести до глядача ідейно-художній задум через творчість акторів або мультиплікаційних персонажів, використовуючи інші компоненти вистави (відео та аудіо ефекти, музику, світло, інш.).

Основний принцип роботи режисера-постановника: підпорядкувати всі складові частини проекту єдиній меті – яскравому розкриттю ідейно-художнього змісту твору.

Режисер – педагог-вихователь. Відповідальність режисера за ідейно-художній розвиток всіх учасників колективу. Створення творчої обстановки на репетиціях та знімальному майданчику. Знання режисером характеру кожного члена колективу, індивідуальний підхід до кожного учасника. Вміння зацікавити і захопити роботою всіх членів колективу. Недопустимість адміністрування. Планування роботи. Проведення режисером навчальних занять з оволодіння елементами майстерності актора, технікою мови, гримом та ін.

Вимоги до режисера: принциповість, суспільна активність, висока культура, знання театального та кіно мистецтва і специфіки других мистецтв, знання літератури, драматургії, педагогічні та організаторські здібності.

Основні розділи постановочного плану вистави: режисерський аналіз твору, режисерський задум проекту, втілення режисерського задуму.

Особливості постановки відеокліпу. Етапи роботи – прослуховування пісні, складання сценарію, розподіл ролей, робота з акторами, підготовка костюмів і декорацій, знімальний процес.

Основні поняття теми: режисер, режисерський сценарій, режисерський задум, постановочний план

Література: № 2, 6

Практичне заняття 1: Робота над режисерськими вправами і етюдами (2 год.)

Лекція 3. Мультиплікація як творчий метод створення мультимедійного проекту(2 год.)

Мультиплікація (від латів. multiplicatio — множення, збільшення, зростання, розмноження) — технічні прийоми здобуття рухомих зображень, ілюзій руху і зміни форми об'єктів (морфінг) за допомогою декількох або безліч нерухомих зображень і сцен. Анімація (від фр. animation) — пожвавлення, одушевлення.

Слова «мультиплікація» і «анімація» в сучасній російській та українській мовах не зрідка використовуються як синоніми, не дивлячись на різне походження цих слів і їх значень (денотатів). Проте, якщо сприймати термін «анімація» технічно, слова стають повноцінними синонімами. При цьому в професійних кругах друге переважає, будучи частиною міжнародного професійного жаргону, таких понять як аніматик і тому подібне.

Мультиплікація – самостійний вид творчості. Підбір матеріалу (основна вимога – підпорядкованість єдиній темі, завданню, меті), обробка літературного та музичного матеріалу, специфіка написання сценарію та його режисерське втілення.

Основні види мультиплікації: мальована, лялькова, комп'ютерна.

Вербальне та пластичне рішення художнього матеріалу в мультфільмі.

Особливості драматургії мультиплікаційного фільму.

Виразні засоби та їх використання при створенні мультиплікаційного фільму.

Принципи постановки мультиплікаційного фільму: пошук літературного та музичного матеріалу, його обробка, створення сценарного плану, написання сценарію, створення монтажного листа. Основні закономірності в роботі.

Основні поняття теми мультиплікація, анімація, види мультиплікації.

Література: 1, 5,6.

Практичне заняття 2: Втілення режисерського задуму в мультиплікаційному фільмі (фрагмент) (2 год.)

Змістовий модуль II.

Лекція 4. Робота режисера над відеокліпом. Етапи роботи. (2 год.)

Музичний відеокліп призначений для ілюстрації пісні або музичної композиції. Відеокліпи в основному знімаються для показу по ТБ або в мережі Інтернет. Також кадри з кліпів часто супроводжують виконання пісні на концертах. Вони використовуються для просування альбому або окремого твору на телебаченні.

Перші відеокліпи у форматі короткометражних фільмів на музику з'явилися ще в початку ХХ століття, але справжній розвиток отримали в 1960-х на ВПС. З поширенням телебачення, кліпи стали важливою частиною просування артиста. Раніше глядачі могли побачити своїх кумирів в основному на концертах і фотографіях. Тепер же для виконавців поп-музики стало так само важливо знімати якісні і оригінальні відеокліпи, як і виступати наживо. Найважливішою подією в історії музичного відеокліпа стала поява в 1979 році телеканалу MTV, який відшліфував сучасну культуру відеокліпа. Музичні відеокліпи популярних виконавців знімають професійні режисери-кліпмейкери. Окремі кліпи по бюджету можуть перевищувати декілька мільйонів доларів. У дорогих кліпах задіюються професійні актори, спецефекти, комп'ютерна графіка. В той же час, існують такі різновиди музичних відеокліпів, як концертний кліп (професійний запис фрагмента концерту, використовуваний для просування на ТБ) і анімаційний кліп, в якому під музику накладений анімований відеоряд.

Режисерський задум. Осмислення твору. Задум його акторського та технічного виконання.

Створення сценарію відеокліпа.

Знімальна робота.

Робота з акторами.

Монтаж.

Основні методи роботи з актором над роллю: робота за столом, у вигородах, на сцені.

Період за столом – перший спільний етап роботи режисера і актора. Читання та обговорення п'єси. Перше читання по ролях. Дійовий аналіз п'єси і ролі. Робота за столом над образами. Словесна дія.

Методика роботи режисера з актором у «вигородах». «Вигородка» – умовне позначення розташування майбутніх декорацій за допомогою меблів. Пошуки точного фізичного життя кожного образу. З'єднання фізичної і словесної дії.

Мізансцена – осмислене, психологічно виправдане розташування дійових осіб на сцені. Форма роботи з актором: розповідь, підказка, показ. Ошуки внутрішньої та зовнішньої характеристики.

Основні поняття теми: етапи роботи з актором над роллю, види і форми роботи, режисер-кліпмейкер.

Література: № 1, 2, 3, 7, 18

Практичне заняття 3. Робота режисера-кліпмейкера над створенням відео кліпу. (2 год.)

Лекція 5. Особливості підбору декорацій, освітлення, костюмів, гриму тощо (2 год.)

Декорація та її роль у розкритті художньо-естетичного задуму твору. Створення ескізу декоративного оформлення. Співпраця режисера і художника над декоративним оформленням мультимедійного проекту. Обговорення режисером і художником ідеї твору. Робота над костюмами і гримом. Створення режисером світлової „партитури” проекту і робота з освітлювачем по монтуванню світлового оформлення кліпу.

Грим і костюм. Підготовка реквізиту.

Аудіо та відео ефекти.

Основні поняття теми: музичний супровід, звукові та світлові ефекти. декорації, сценічний костюм, грим, монтажний режисерський лист.

Література: № 1, 5, 6, 7, 9, 12, 14, 18

Практичне заняття 4. Підготовка і проведення зйомок відео кліпу. (4 год.)

IV. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I.

Практичне заняття 1: Робота над режисерськими вправами і етюдами (2 год.)

1. Виконання практичної роботи

1. Вправи на розвиток режисерської фантазії.

2. Робота над режисерськими етюдами: визначення теми та ідеї етюду, створення сценарію етюду, практичне розігрування етюду з студентами, сценічна організація етюду відповідно до задуму.

3. Етюди на сюжети літературних творів, уривки з використанням точного авторського тексту.

2. Перевірка результатів

Література: 2, 7, 17

Практичне заняття 2: Втілення режисерського задуму в мультиплікаційному фільмі (фрагмент) (2 год.)

1.Виконання практичної роботи

1. Аналіз сценарного матеріалу як етап роботи режисера над сценарієм твору.
2. Складання режисерського плану мультиплікаційного фільму.
3. Вибір способу анімації.
4. Пробні зйомки.

2. Перевірка результатів.

Література: 2,5,7,10,13,17,19.

Змістовий модуль II.

Практичне заняття 3. Робота режисера-кліпмейкера над створенням відео кліпу. (2 год.)

1. Ознайомлення з пісню. Складання сценарію кліпу згідно з режисерським задумом.
2. Розподіл ролей.
3. Репетиції епізодів.
4. Методи режисерської діяльності: показ, роз'яснення, підказка.Робота над роллю.

Література: 19,17,9

Практичне заняття 4. Підготовка і проведення зйомок відео кліпу. (4 год.)

Виконання практичної роботи

1. Знімальний процес.
2. Монтаж.
3. Титри.

1. Перевірка виконаної роботи

Література:1,7,10,13,19

V. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ РЕЖИСЕРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»

Разом: 54 год., лекції – 10 год., практичні заняття – 10 год., індивідуальна робота – 4 год., самостійна робота – 27 год., підсумковий контроль – 3 год.

Модулі	Змістовний модуль 1				Змістовний модуль 2	
Кількість балів за модуль	40 б.				45 б.	
Лекції	1	2	3	4	5	6
Теми лекцій	Предмет, мета та завдання курсу. Режисер-організатор творчого процесу. Історії розвитку режисур и. (1 б.)	Режисерський сценарій, постановочний план. (1 б.)	Мультиплікація як творчий метод створення мультимедійного проекту. (1 б.)		Робота режисера над відеокліпом. Етапи роботи. (1 б.)	Особливості підбору декорацій, освітлення, костюмів, гриму тощо. (1 б.)
Теми практичних занять		Робота над режисерськими вправами і етюдами. (10 б. + 1 б.)		Втілення режисерського задуму в мультиплікаційному фільмі (фрагмент).(10 б. + 1 б.)	Робота режисера-кліпмейкера над створенням відео кліпу.(10 б. + 1 б.)	Підготовка і проведення зйомок відео кліпу. (20 б. + 2 б.)
Самостійна робота		5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота – 25 б.				Модульна контрольна робота – 25 б.	
ІНТР	30 б.					
Підсумковий контроль	ПМК					
Всього без урахування коефіцієнту – 165, коефіцієнт – 1,65						

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовний модуль 1.

Т.1.Режисерський сценарій, постановочний план

1. Складання постановочного плану відеоролика.

Т.2. Робота над режисерськими вправами і етюдами

- 1.Участь зйомках відеоролика в якості режисера та актора.

Т.3. Втілення режисерського задуму мультиплікаційного фільму

1. Визначити етапи роботи над постановкою мультиплікаційного фільму.
2. Створити фрагмент анімаційного фільму.

Змістовий модуль 2.

Т.4.. Робота режисера над відеокліпом. Етапи роботи.

1. Перегляд і аналіз відео матеріалів.
2. Опрацювання сценаріїв відеокліпів, створення постановочного плану відеокліпа.
3. Визначення плану роботи з акторами на різних етапах роботи.

Т.7. Особливості підбору декорацій, освітлення, костюмів, гриму

1. Підбір декорацій, освітлення, костюмів і гриму для створення відео кліпу.
2. Підготовка обладнання та устаткування.
3. Здійснення монтажу відзнятого або підготованого матеріалу.

Завдання для самостійної роботи

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Год.	Бали
<i>Змістовний модуль 1.</i>			
Тема 1. Режисерський сценарій, постановочний план	Практичне завдання	2	5
Тема 2. Робота над режисерськими вправами і етюдами	Практичне завдання	4	5
Тема 3. Втілення режисерського задуму мультиплікаційного фільму	Практичне завдання	7	5
Разом		13	15
Змістовий модуль 2.			
Тема 5.Робота режисера над відеокліпом. Етапи роботи.	Практичне заняття	6	5
Тема 6.Особливості підбору декорацій, освітлення, костюмів, гриму тощо	Практичне заняття	8	5
Разом		14	10
Разом		27	25

VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧА РОБОТА

Індивідуальна навчально-творча робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу з навчальної дисципліни.

Індивідуальне завдання (ІНТР) з курсу «Основи режисерської майстерності» – це вид науково-творчої роботи, яка містить результати творчого пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНТР: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНТР: завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, що виконується на основі знань, умінь та навичок, набутих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює кілька тем або весь зміст навчального курсу.

Види ІНТР, вимоги до них та оцінювання:

- ✓ Розробка режисерського сценарію та постановочного плану. (5 балів)
- ✓ Режисерське трактування образів твору та втілення їх у мультимедійному проєкті. (5 балів)
- ✓ Робота режисера над анімаційними персонажами. (10 балів)
- ✓ Підбір декорацій, освітлення, сценічних костюмів, гриму тощо. (5 балів)
- ✓ Зйомка фрагменту відео кліпу (охоплює весь зміст навчального курсу) (15 балів).

Шкала оцінювання ІНДЗ

Рівень виконання	Кількість балів, що відповідає рівню	Оцінка за традиційною системою
Високий	25-30	Відмінно
Достатній	15-24	Добре
Середній	5-14	Задовільно
Низький	1-4	Незадовільно

Оцінка з ІНТР є обов'язковим балом, що враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Основи режисерської майстерності».

Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНТР – 30 балів.

VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Навчальні досягнення з дисципліни «Основи режисерської роботи» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, в якій зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення в національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у таблиці.

У процесі оцінювання навчальних робіт застосовуються такі методи:

- **Усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.
- **Письмового контролю:** складання сценарного плану, сценарію;
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Порядок переведення рейтингових показників успішності в європейську шкалу ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Критерії оцінювання
90 – 100	«Відмінно»	А	відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
82 – 89	«Добре»	В	Достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих

			(грубих) помилок
75 – 81	«Добре»	C	в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
69 – 74	«Задовільно»	D	Посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
60 – 68	«Задовільно»	E	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
35 – 59	«Незадовільно»	FX	(з можливістю повторного складання) Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, зможливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
1 – 34	«Незадовільно»	F	(з обов'язковим повторним курсом) - Досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у таблиці.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульної контрольної роботи.

Виконання модульних контрольних робіт передбачає виконання творчих завдань щодо сценарної діяльності майбутнього фахівця.

Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної роботи залежить від дотримання таких вимог: своєчасність виконання навчальних завдань; повний обсяг їх виконання; якість виконання навчальних завдань; самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань; ініціативність у навчальній діяльності.

**Розподіл балів за темами змістових модулів,
що присвоюються студентові упродовж вивчення навчального курсу
«Основи режисерської майстерності»**

МОДУЛЬ 1, 2 – VII СЕМЕСТР					МКР	ІНТР
Змістовий модуль 1 (лекційні та практичні заняття + самостійна робота)			Змістовий модуль 2 (лекційні та практичні заняття + самостійна робота)			
Тема 1.1	Тема 1.2	Тема 1.3	Тема 2.1	Тема 2.2		
1	17	22	17	28	50	30
Усього за VII семестр без урахування коефіцієнта – 165 балів						

Усього без урахування коефіцієнта – 165 балів (коефіцієнт – 1,65)

ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- *словесний* (викладення основних положень навчального курсу);
- *ілюстративний* (показ викладачем методів і прийомів);
- *ілюстративно-словесний* (поєднання викладачем пояснень з ілюстрацією прийомів);
- *репродуктивний* (відтворення студентами прийомів, проілюстрованих викладачем);
- *репродуктивно-варіативний* (поєднання студентом запропонованих викладачем прийомів з іншими формами й методами звукорежисерської діяльності);
- *креативний, творчий* (створення студентами оригінальних варіантів інтерпретації музичних творів; нестандартний підхід до розв'язання сценічних ситуацій; опанування навичок імпровізації);
- *проблемно-пошуковий* (самостійний пошук студентом засобів і способів розв'язання проблемних ситуацій у процесі виконання навчальних завдань);
- *проектування* (розроблення авторського проекту аранжування музичного твору; створення власного проекту роботи над музичним твором; підготовка ІНДЗ з обраної теми);
- *моделювання* (імітація в навчальному процесі педагогічних ситуацій і професійної діяльності аранжувальника);
- *педагогічний аналіз* (формування у студентів навичок самоаналізу і самокоригування своїх педагогічних і музично-виконавських дій);
- *інтеграції* (аккумуляція і синтез знань з різних фахових дисциплін у процесі педагогічної та інструментально-виконавської діяльності).

Х. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- робоча навчальна програма;
- навчальні підручники (посібники);
- електронні ресурси, схеми, таблиці;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- комп'ютери та програмове забезпечення;
- МІДІ-клавіатури;
- засоби підсумкового контролю (комп'ютерні засоби та програми тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

ХІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Житницький А.З. Драматургія масових театралізованих заходів. Навч. посіб. 3-тє видання, перероблене і виправлене. Харків: ХДАК, – 2007. – 128 с.
2. Марков О.И. Сценарно-режиссерские основы художественно-педагогической деятельности клуба. М.: Просвещение, 1988. – 158 с.
3. Миропольська Н., Ничкало С., Рагозіна В., Хлебнікова В. Уроки художньо-естетичного циклу в школі: навчання і виховання: навчальний посібник. Тернопіль. Навчальна книга. Богдан, – 2006. – 240 с.
4. Товстоногов Г. Зеркало сцены: о профессии режиссера. В 2-х т. Л.: Искусство, – 1980. – 303 с.
5. Шахрай В. Театр, 8-12 класи. Програма факультативного курсу. / В зб. Програми факультативних курсів та курсів за вибором для спеціалізованих загальноосвітніх шкіл музичного профілю. Х.: Ранок, – 2009. – С. 130-150.
6. Шароев И. Режиссура массовых театрализованных представлений. М.: Советская Россия, – 1980. – С. 245 – 262.

Додаткова:

7. Будянський В.І., Будянський Д.В. Шкільний театр: Навч. посібник. Суми: «Корпункт», – 2002. – 184 с.
8. Горбов А.С. Режиссура видовищно-театралізованих заходів. Посібник. Фастів. : Поліфаст, – 2004. – 264 с.
9. Зайцев В.П. Режиссура естради та масових видовищ. К.: Дакор, – 2003. – 304 с.
10. Комаровська О.А. Мистецтво театр, 1-5 класи. Програма факультативного курсу. / В зб. Програми факультативних курсів та курсів за вибором для

спеціалізованих загальноосвітніх шкіл музичного профілю. Х.: Ранок, – 2009. – С.60-83.

11.Комаровська О.А. Театр і школа: виховують односторонці. Книга для вчителя та батьків. Ніжин: Аспект-Поліграф, – 2006. – 92 с.

12.Обертинська А.П. Масові ігри та свята. К.: Вища школа– 1980.– 176 с.

13.Станиславский К.С. Собрание сочинений в 8 т. М.: Искусство, –1954 -1961.

14.Театр у школі: Книга для вчителя / Упорядник Н.Є. Миропольська. К.: Рад. школа, –1990. – 155 с.

15.Театрализованные праздники и зрелища 1964-1972 Ред.-сост. Б.Н, Глан. М.: Искусство,– 1976. –С. 32-55.

16.Туманов И.М. Режиссура массового праздника и театрализованного концерта. М.: Искусство,– 1976. – 176 с.

17.Чурилова Є.Г. Методика и организация театрализованной деятельности дошкольников и младших школьников. М.: Владос, 2003. – 106 с.

18.Шкільний театр: Збірник п'єс/ упор. Шелестова Л., Чиренко Н. К.: Шк. Світ, – 2007. – 128 с.

Примітка: рекомендовану літературу можна знайти у Національній бібліотеці України ім. В.І.Вернадського та в інтернет-ресурсах.